

**ACORDUL MONDIAL PRIVIND SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA
GRUPUL GDF SUEZ**

PREAMBUL

Unul dintre obiectivele semnatarilor acordului mondial GDF SUEZ de la 16 noiembrie 2010 privind drepturile fundamentale, dialogul social și dezvoltarea durabilă era acela de a continua dialogul social, în special în vederea încheierii de acorduri mondiale pe teme specifice, printre care sănătatea și securitatea.

Semnatarii acestui acord se angajează să definească și să pună în aplicare principii fundamentale în materie de sănătate și de securitate la locul de muncă în cadrul societăților GDF SUEZ și, în măsura în care este posibil, în cadrul lanțului de aprovizionare și al sferei de influență¹ a GDF SUEZ.

Sănătatea și securitatea tuturor se află în centrul proiectului uman și social al GDF SUEZ. Ambiția Grupului este aceea de a face din fiecare cadru de conducere, manager, salariat, prestator un actor angajat în domeniul sănătății și securității sale, precum și ale celorlalți.

Această cerință fundamentală s-a concretizat la 23 februarie 2010 prin semnarea unui acord european de Grup, care stabilește principiile fundamentale ale politicii GDF SUEZ în acest domeniu, completat printr-un plan de acțiune la nivel de Grup pentru perioada 2010-2015, prin care se definesc acțiuni concrete de pus în aplicare în această perioadă.

GDF SUEZ și Federația Sindicală Mondială doresc să consolideze și să extindă aceste prime angajamente, conferindu-le prin prezentul acord o dimensiune mondială.

¹ Consultați principiile directoare pentru întreprinderi multinaționale ale OCDE și principiile directoare referitoare la întreprinderi și la drepturile omului (Națiunile Unite) pentru referințe privind conceptul de sferă de influență. Cu titlu de exemplu, sfera de influență a GDF SUEZ poate include: parteneriatele, acordurile de coproducție, furnizorii și/sau vânzătorii și antreprenorii și subcontractanții care au legătură cu aceștia.

PARTEA I: ARIA DE APLICARE

Aria de aplicare juridică a acestui acord privind principiile fundamentale în materie de sănătate și de securitate este mondială. Acest acord completează și se bazează, fără a înlocui sau a anula, pe acordul la nivel european al Grupului de la 23 februarie 2010 (și pe modificările ulterioare), care se aplică în continuare în Europa. Se aplică tuturor unităților și exploatărilor GDF SUEZ ale filialelor integrate la nivel global în perimetrul de consolidare al GDF SUEZ. În măsura în care este posibil, este aplicabil și unităților și exploatărilor din sfera de influență a GDF SUEZ, fără restricții geografice.

PARTEA A II-A: PRINCIPII

Promovarea și menținerea celui mai înalt nivel de stare de bine fizică, psihică și socială a muncitorilor, indiferent de profesie, și prevenirea opririi activității din motive medicale², ca urmare a condițiilor de muncă,³ se bazează pe respectarea celor (8) principii fundamentale:

1. Luarea în considerare a riscurilor în orice proces decizional

Înainte de orice decizie (proiect, achiziție, investiție, exploatare, organizare importantă, contract încheiat cu un client etc.) trebuie identificate și evaluate riscurile, pentru a putea fi ținute sub control.

Luarea în considerare a riscurilor trebuie, de asemenea, să fie un criteriu suprem în toate procesele derulate de Grup și în special în procesele de achiziții.

Sănătatea și securitatea oamenilor trebuie să aibă prioritate în fața continuității prestațiilor.

Deciziile în ceea ce privește evaluarea și ținerea sub control a riscurilor trebuie să țină cont de opinia celor expuși la riscuri. Trebuie alocate resursele adecvate pentru a identifica pericolele și pentru a ține sub control riscurile, în sensul îndeplinirii angajamentelor în materie de sănătate și securitate.

2. Demersul participativ în prevenirea situațiilor care prezintă riscuri

Prevenirea accidentelor și a boilor profesionale⁴ se bazează pe constatarea că există o legătură între numărul de accidente, de incidente, în special cele cu gravitate potențială ridicată, de disfuncționalități și situațiile periculoase.

Identificarea situațiilor care prezintă risc și punerea în aplicare a acțiunilor preventive și corectoare presupune o participare activă și solidară a conducerii, experților în sănătate și securitate, a salariaților și a organizațiilor sindicale (sau în lipsa acestora, a instanței

² De exemplu: accident și boală

³ Această definiție a luat naștere din definiția comună a OIM/OMS privind sănătatea la locul de muncă. Pericolul se referă la proprietățile inerente unui anumit lucru, în timp ce riscul se referă la gradul de expunere la un pericol și la probabilitatea ca acesta să provoace daune.

⁴ A treia regulă privind sănătatea și securitatea în Grup definește cerințele minime care trebuie respectate pentru a asigura o gestionare eficientă a accidentelor și incidentelor legate de activitățile entităților de GDF SUEZ și, printr-o analiză a cauzelor profunde și o comunicare adaptată, vizează prevenirea repetării acestora.

sau organizației cel mai reprezentative în funcție de țară)⁵ pentru diminuarea durabilă a numărului de situații și de comportamente care prezintă risc. Analiza efectuată în comun de acești actori în cazul accidentelor, bolilor profesionale, incidentelor și situațiilor periculoase trebuie să conducă la cercetarea și la tratarea cauzelor profunde de natură tehnică, organizațională, umană și/sau referitoare la mediul de muncă.

3. Promovarea unui climat de încredere și de schimb de opinii

Pentru implicarea așteptată din partea fiecăruia este nevoie de un climat de încredere și de schimb de opinii care să asocieze tot personalul, în măsura în care acest lucru este posibil, pentru eliminarea pericolelor, reducerea riscurilor și instituirea unei adevărate culturi comune integrate a sănătății și securității.

Motivarea participării fiecăruia este favorizată de încurajarea diverselor propuneri în materie de prevenire, de pedagogie și de punerea în valoare a reușitelor.

În acest sens, identificarea erorilor constituie o sursă de progres. Cauzele acestora sunt, cel mai adesea, de natură organizatorică și umană.

De altfel, Grupul se angajează să acorde asistență oricărui salariat care este învinuit juridic pentru chestiuni ce țin de sănătate și securitate în cadrul activității sale profesionale, cu acordul salariatului în cauză.

4. Stabilirea unei ierarhii în prevenire

Acest angajament constă în:

- eliminarea pericolelor de la sursă,
- scăderea probabilității de producere a evenimentului nedorit, prin măsuri de prevenire menite să limiteze expunerea la riscuri până la un nivel conform principiului de optimizare ALARP – As low As Reasonably Practicable,
- implementarea unor mecanisme colective de protecție (ex: securitate integrată), în vederea reducerii gravității potențiale a evenimentului nedorit,
- purtarea de echipamente de protecție individuală.

5. Comparații, împărtășirea informațiilor și feedbackul experienței

Comparația internă și externă (benchmark⁶), precum și feedbackul privind experiența trăită, permit identificarea și diseminarea bunelor practici și sporirea capacității noastre de a reacționa în domeniul prevenției. Acestea țin seama de analiza accidentelor, incidentelor, disfuncționalităților industriale, situațiilor periculoase și riscurilor la adresa sănătății. Pot fi observați și alți indicatori cantitativi și calitativi discutați cu „Comitetul de referință extins Sănătate-Securitate”, aceștia putând face obiectul unui audit.

5 GDF SUEZ se angajează să asocieze instanțele reprezentative ale personalului în analiza pericolelor, riscurilor și accidentelor, indiferent de legislația națională aplicabilă.

6 Recunoscând limitele statisticilor și auditărilor, benchmarkingul trebuie efectuat pornind de la indicatori auditabili ai Grupului, pentru a permite entităților să se compare în mod util, în sensul unei perfecționări reale.

6. Un nivel de prevenire și de protecție pentru prestatorii noștri de servicii⁷ cel puțin echivalent cu cel al salariaților noștri

Prestatorii de servicii și alți factori care intervin contribuie la calitatea activităților noastre și la securitatea procedurilor pe care le aplicăm. În acest cadru, trebuie să definim în scris și să promovăm împreună cu aceștia condițiile în materie de sănătate și securitate conforme cu exigențele noastre și să asigurăm verificarea respectării acestora.

Pentru a limita riscurile, se va veghea în special la limitarea nivelurilor de subcontractare.

7. Respectarea reglementărilor și normelor interne

Conformitatea cu reglementările locale constituie o obligație. În plus, normele Grupului se aplică tuturor entităților, indiferent de localizarea sau de circumstanțele acestora. Nivelul minim impus de acestea poate depăși cerințele de pe plan local.

Aceste reglementări, reguli sau instrucțiuni trebuie să fie cunoscute, înțelese și respectate de toți cei cărora li se aplică.

Erorile vor putea fi sancționate ca atare dacă după o analiză aprofundată se va constata că sunt voite și/sau repetate.

8. Pregătirea pentru gestionare în situație de criză

Fiecare entitate, indiferent de mărime, elaborează împreună cu reprezentanții personalului un plan intern de urgență, care să asigure continuitatea operațiunilor, cu condiția ca sănătatea și securitatea angajaților să nu fie compromise; planul trebuie să cuprindă:

- procedurile de alarmă și procedurile de evacuare,
- resursele necesare pentru acoperirea și controlarea tuturor situațiilor de urgență previzibile,
- organizarea gestionării crizei, inclusiv un plan de continuitate a activității.

Sistematic trebuie să se verifice prin exerciții corespunzătoare dacă planurile interne de urgență își mențin caracterul operațional. Feedbackul privind experiența trăită cu ocazia acestor exerciții și a incidentelor sau accidentelor reale va contribui la procesul de perfecționare continuă.

⁷ Regulile 1 și 2 privind sănătatea și securitatea în Grup definesc respectiv cerințele minime de respectat din momentul în care se recurge la un muncitor temporar sau când se încredințează activități unor întreprinderi externe.

PARTEA A III-A: PUNCTELE DE SPRIJIN

Demersul de prevenire se bazează pe implicarea managerilor și a tuturor celorlalte persoane, pe dialogul social și pe un dispozitiv de management și de comunicare. Acesta trebuie să favorizeze consolidarea unei culturi comune în materie de sănătate și securitate a Grupului.

Articolul 3.1: Implicarea managerilor

Angajamentul managerilor⁸ în domeniul sănătății și securității constă în special în:

- asigurarea unui mediu de lucru sănătos și sigur, prin identificarea pericolelor, monitorizarea, evaluarea și ținerea sub control a riscurilor,
- favorizarea unui sistem robust de responsabilitate internă, care clarifică și formalizează rolurile și responsabilitățile fiecăruia, integrând dialogul social cu salariații și organizațiile lor sindicale (sau în lipsa acestora, cu instanța sau organizația cea mai reprezentativă în funcție de țară),
- repartizarea sarcinilor de serviciu conform competențelor și organizării muncii,
- asumarea directă a răspunderii operaționale privind securitatea, cu sprijinul experților,
- elaborarea instrucțiunilor, diseminarea acestora, verificarea înțelegerii și a aplicării acestora de persoanele vizate⁹,
- formarea și dezvoltarea competențelor:
 - superiorilor ierarhici, în materie de management al sănătății și securității,
 - personalului, în materie de evaluare a riscurilor și de aplicare a instrucțiunilor aferente,
- informarea tuturor membrilor personalului în privința drepturilor de care beneficiază:
 - să primească informații și să fie instruiți în privința pericolelor muncii lor și în legătură cu modul în care pot lucra în condiții de siguranță deplină;
 - să refuze să ducă la bun sfârșit o anumită sarcină sau să întrerupă munca periculoasă, dacă există motive rezonabile să creadă că munca în cauză dăunează sănătății sau securității;
 - să joace un rol semnificativ în sistemul de responsabilitate intern, în special prin intermediul instanței dedicate sănătății și securității (sau în lipsa acesteia, cu instanța sau organizația cea mai reprezentativă în funcție de țară),
- mobilizarea individuală și colectivă a salariaților, într-un demers participativ de perfecționare continuă și de menținere a practicilor de excelență,

⁸ Regula nr. 6 privind sănătatea și securitatea în cadrul Grupului prevede că este obligatorie evaluarea anuală a managerilor în ceea ce privește nivelul de implicare, rezultatele lor și cele ale echipelor lor în domeniul sănătății și securității.

⁹ A cincea regulă privind sănătatea și securitatea în Grup definește cerințele minime care trebuie respectate pentru implementarea unui sistem de permise de muncă.

- o oferirea exemplului personal, prin comportament, profesionalism, rigoare,
- o demonstrarea angajamentului personal prin prezența sistematică pe teren și în mijlocul echipelor,
- o suspendarea sau încetarea unei activități, dacă aceasta nu se poate desfășura în condițiile necesare de sănătate și securitate,
- o integrarea, consilierea și sprijinirea salariaților cu handicap și a celor care își reiau activitatea după un accident sau o afecțiune.

Articolul 3.2: Implicarea fiecăruia

În domeniul sănătății și al securității este nevoie de participarea fiecăruia, indiferent de locul pe care îl ocupă în cadrul întreprinderii¹⁰. Această participare constă în:

- o constituirea unui sistem solid de responsabilitate internă, care integrează dialogul social cu salariații și cu organizațiile sindicale (sau în lipsa acestora, cu instanța sau organizația cea mai reprezentativă în funcție de țară),
- o respectarea dreptului muncitorilor de a cunoaște pericolele de la locul de muncă și de a refuza sau de a întrerupe munca periculoasă,
- o înțelegerea și aplicarea normelor și instrucțiunilor,
- o participarea activă la formare, pentru a dezvolta cunoștințele și competențele în materie de evaluare a riscurilor și de aplicare a instrucțiunilor aferente,
- o asigurarea că pericolele legate de exercitarea fiecărei activități au fost identificate corect, iar riscurile au fost evaluate și sunt sub control înainte de fiecare intervenție. În caz de pericol grav și iminent, suspendați imediat activitatea,
- o aveți grijă de propria sănătate, precum și de cea a celorlalți,
- o comunicați mai departe atât informațiile privind situațiile periculoase, cât și cele privind bunele practici,
- o luați inițiativa și propuneți îmbunătățiri.

Articolul 3.3: Dialogul social

Sănătatea și securitatea constituie mize colective de coeziune socială, pentru care este nevoie de disponibilitate pentru dialog și de înțelegere între toate părțile.

La nivelul Grupului, se va constitui un „Comitet de referință extins Sănătate-Securitate” din maxim opt (8) reprezentanți ai conducerii și din opt (8) reprezentanți ai muncitorilor, dacă este posibil, salariați ai filialelor GDF SUEZ.

Reprezentanții muncitorilor vor proveni în mod normal din următoarele organizații: IndustriALL (2), PSI (2), BWI (2) și 2 din „Comitetul Director Sănătate Securitate” european al GDF SUEZ.

¹⁰ Instanțele de reprezentare a personalului și organizațiile sindicale joacă un rol-cheie în ameliorarea sănătății și securității pentru toate părțile interesate ale întreprinderii.

De acord comun, organizațiile care desemnează cei opt reprezentanți ai muncitorilor vor căuta să aibă o reprezentare a tuturor regiunilor geografice ale unităților GDF SUEZ și să includă cel puțin trei (3) femei.

Rolul „Comitetului de referință extins Sănătate-Securitate” este acela de a verifica dacă angajamentele și principiile acestui acord sunt respectate și să propună măsuri pentru ameliorare.

Acesta urmărește evoluția performanțelor în materie de sănătate și securitate, cu respectarea prevederilor legale și a normelor și recomandărilor Organizației Internaționale a Muncii, și poate transmite sugestiile sale membrilor conducerii însărcinați cu probleme ce țin de sănătate și securitate în GDF SUEZ.

De două ori pe an, membrii „Comitetului de referință extins Sănătate-Securitate” vor fi informați în legătură cu activitățile și evenimentele importante.

O dată pe an, conducerea departamentului sănătate-securitate GDF SUEZ va prezenta o sinteză a activităților în acest domeniu și rezultatele în „Comitetul de referință extins Sănătate-Securitate”, în special în ceea ce privește punerea în aplicare a principiilor și a angajamentelor acestui acord.

La nivel local, în fiecare entitate, comitetele dedicate sănătății și securității (sau în lipsa acestora, organizațiile cele mai reprezentative în funcție de țară) și reprezentanții conducerii, cu sprijinul medicilor în medicina muncii și al experților în domeniul sănătății și securității, urmăresc rezultatele din domeniu și se asociază pentru identificarea situațiilor periculoase, planificarea și urmărirea implementării măsurilor de prevenire.

Articolul 3.4: Plan de acțiuni pe termen mediu și comunicare

Pentru a ține cont de diversitatea activităților și a unităților GDF SUEZ, va fi pus în aplicare un plan de acțiune pe termen mediu pentru sănătate și securitate (pe cinci ani, 2015-2020), în funcție de marile zone geografice și/sau de tipul de activitate. Monitorizarea se va efectua în fiecare an, în „Comitetul de referință extins Sănătate-Securitate”.

În cadrul dezvoltării dialogului social, lucrările „Comitetului de referință extins Sănătate-Securitate”, precum și obiectivele stabilite în planul de acțiune, vor fi comunicate sistematic reprezentanților Federației Sindicale Mondiale, în ședința anuală a „Comitetului de referință extins”, în prezența conducerii generale. Informațiile vor fi transmise cu cel puțin o lună înainte de ședința anuală a Comitetului de referință extins.

După aceste schimburi de opinie, conducerea departamentului sănătate-securitate GDF SUEZ va aduce la cunoștința responsabililor corespunzători din fiecare ramură a Grupului analizele, comentariile și preconizările „Comitetului de referință extins Sănătate-Securitate” și ale „Comitetului de referință extins” în legătură cu deciziile luate.

În plus, este esențială o comunicare ascendentă și descendentă. Aceasta trebuie să favorizeze:

- ▲ cunoașterea:
 - politicii în materie de sănătate și securitate,
 - obiectivelor urmărite,
 - și a rezultatelor,
- ▲ împărtășirea feedback-urilor și a bunelor practici interne și externe.

Comunicarea trebuie să fie transparentă, concretă, pozitivă și participativă, pentru a consolida cultura în domeniul sănătății și securității. Trebuie să permită oferirea unui răspuns în cazul oricărei întrebări din domeniul Sănătate-Securitate adresate de personal.

GDF SUEZ trebuie să comunice, de asemenea, despre prevenirea sau reducerea riscurilor cu clienții săi, cu prestatorii săi de servicii și, în general, cu terții asupra cărora activitățile și instalațiile sale au un impact. Comunicarea trebuie să se extindă la toți clienții utilizatori ai produselor și serviciilor sale și la toate categoriile de public vizate.

PARTEA A IV-A: OBIECTIVE SPECIFICE

Prin prezentul acord mondial, GDF SUEZ se angajează în special în ceea ce privește îndeplinirea următoarelor obiective:

- ▲ Având în vedere că între eradicarea accidentelor mortale și activitățile Grupului există o legătură de cauzalitate¹¹.
- ▲ Scăderea continuă a numărului de accidente de muncă, menținând atenția asupra calității statisticilor și evitând consecințele negative (exemplu: diminuarea declarațiilor pentru a atinge obiectivul).
- ▲ Ameliorarea continuă a sănătății la locul de muncă¹², suprimând produsele care conțin substanțe toxice care se pot înlocui, în special agenți CMR (cancerigeni, mutageni și toxici pentru reproducere).

De altfel, părțile semnatare sunt de acord în ceea ce privește importanța activităților subcontractate în domeniul sănătății și securității, atât pentru personalul întreprinderilor, cât și pentru terți.

Deoarece subcontractarea este prezentă în special în fazele de construcție ale proiectelor industriale și de infrastructură, GDF SUEZ se angajează pentru fiecare dintre aceste proiecte¹³, aflate într-o dezvoltare intensă pe plan internațional, să redacteze o procedură pentru sănătate și securitate care să permită asigurarea:

- ▲ realizării unei evaluări a riscurilor pe proiect în fiecare dintre fazele acestuia: lansare, planificare, realizare, încheiere și transfer,

¹¹ GDF SUEZ a elaborat 9 „Reguli care salvează”, care se află în centrul unui dispozitiv în care fiecare are un rol de jucat și care vizează zero accidente mortale sau grave.

¹² A șaptea regulă privind sănătatea și securitatea în Grup definește cerințele minime pe care toate entitățile Grupului trebuie să le respecte pentru a proteja și menține pe termen mediu și lung sănătatea salariaților Grupului nostru și a prestatorilor noștri de servicii.

¹³ A noua regulă privind sănătatea și securitatea în Grup definește cerințele minime în materie de sănătate și securitate pe care trebuie să le respecte toate entitățile Grupului în cadrul diferitelor proiecte.

- △ identificării și respectării reglementărilor locale în domeniul sănătății și securității,
- △ includerii obligațiilor privind sănătatea și securitatea în clauzele contractuale cu subcontractanții,
- △ integrării în recepția finală a unor criterii de acceptare și a unor controale ce țin de sănătate și securitate.

PARTEA A 5-A: CLAUZE FINALE

„Comitetul de referință extins Sănătate-Securitate” are sarcina de a urmări aplicarea Acordului, conform condițiilor stipulate în articolul 3.3, și de a defini indicatorii și a modalitățile de urmărire.

Acest acord va fi tradus în toate limbile necesare. Totuși, versiunea în limba engleză (versiunea originală) prevalează. Întrebările ce țin de interpretarea acestui acord sunt prerogativa exclusivă a „Comitetului de referință extins Sănătate-Securitate”.

Acest acord intră în vigoare la 13 mai 2014 și este încheiat pe perioadă nelimitată. Poate fi revizuit cu aprobarea conducerii GDF SUEZ și a cel puțin 2 dintre organizațiile sindicale mondiale semnatare.

Acordul poate fi denunțat cu preaviz de oricare dintre părți, respectând termenul de șase luni. În caz de reziliere, semnatarii sunt de acord să se întâlnească în cursul perioadei respective (șase luni) pentru a încerca înlocuirea acestui acord cu o versiune modificată.

Prezentul acord se semnează în 5 exemplare. Fiecare sindicat mondial semnatar va avea o copie originală.

Întocmit la Paris, 13 mai 2014

Pentru GDF SUEZ SA și filialele Grupului,

Pentru BWI,

Gérard MESTRALLET

Pentru IndustriALL,

Pentru PSI,